

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і Мінскага Абкома КП(б)Б

№ 138 (6717) 16 чэрвеня 1940 г., нядзеля ЦЕНА 10 КАП.

Эканоміць паліва і электраэнергію!

Бурны рост народнай гаспадаркі Савецкай Беларусі з усёй вострыяй стаіць патрабаванне аб павелічэнні энергетычнай базы рэспублікі. Аднак, не гледзячы на некаторыя ўражкі ў гэтай галіне, электрыфікацыя значна адстае ад тэмпаў развіцця прамысловасці і сельскай гаспадаркі. Агульнае вельмі рэзка недахоп электраэнергіі ў такіх буйных прамысловых цэнтрах рэспублікі, як Гомель, Мінск, Віцебск, Магілёў.

Перад кіраўнікамі электрастанцый і прамысловасці стаіць задача — наваліць збыцую паліва і выпрацоўку электраэнергіі. Разам з тым, інтарэсы народнай гаспадаркі патрабуюць барацьбы за максімальную эканомію, за тое, каб ні адзін кілаграм паліва і ні адзін кіловат электраэнергіі не расходваўся дарэмна. Гэта два бакі адной і той-жа праблемы.

З усёй чёткасцю і яскасцю XVIII з'езд ЦК КП(б) у рэзалюцыі па дакладу тав. Малаганова аб тэрмінах п'ятигодковому плану павінен: «Важнейшей задачей всех предприятий промышленности, коммунального хозяйства, транспорта и сельской гаспадаркі — з'яўляецца эканомія паліва і электраэнергіі». На жаль, гэта важнейшае ўказанне партыі не ўсюды выконваецца.

Толькі ігнараваннем інтарэсаў народнай гаспадаркі можна вытлумачыць намеры выліць перадава паліва, дапусціць на Беларэ. За 1939 год тав. перадала ўжо паліва складу 5.933 тонны. Ёсць перадача ўжо і за першы квартал 1940 года.

Артыкуляцыя з'явілі аб рабоце станцый, у прыватнасці станцый, кіраўнікі Энергаўпраўлення з алімпійскім спакоем канстатуюць факты перадава, нават аналізуюць прычыны, але не прымаюць дзейных мер да наладжвання работ электрастанцый. А між тым на станцыях электрастанцый і планавальшчы ў рабоце. Сістэматычна даследуюцца перадава паліва, як правіла, замест мэта турбін прадуць адна. Не звяртаюцца дастаткова ўвагі на палепшэнне рамонту.

Тое-ж самае можна сказаць і аб мінскай і палінай электрастанцыях. Так, напрыклад, на мінскай ТЭС № 1 перадала паліва за першы квартал 1940 года складала 4,9 проц., на ТЭС № 2 — 12,2 проц., на палінай ТЭС — 26,8 проц. Такі высокі працэнт перадава паліва перш за ўсё рэзультат варування тэхнічных правілаў эксплуатацыі. Гэтыя станцыі правялі з непатрэбнымі бункерамі з перагрузкай дымасоў, вентылятары, частыя засорныя павятра і т. д. На з'езд электрастанцый можна дабіцца ўлучэння, па большэвіцку. Але бада ў тым, што на многіх электрастанцыях і ў Беларусі ўраўнаважаны гэтай важнейшай задачай усё яшчэ не ўдзяляецца дастаткова ўвагі.

Ішчы больш марнараўна расходуюцца паліва і электраэнергія на многіх прадпрыемствах. Незалежна страты народнай гаспадаркі прыносяць неадмыслимае вынік многіх спажываў, якія не захоўваюць устаноўленага ліміта расходвання электраэнергіі.

Адны толькі гомельскія прадпрыемствы

за парушэнне ліміта расходвання электраэнергіі ў 1939 годзе ўпалілі каля аднаго мільёна рублёў штрафў! За тры месяцы 1940 года прадпрыемствамі горада ўжо выплачана 250 тысяч рублёў штрафў. Такія прадпрыемствы, як новабудоўля запалкавая фабрыка «Везувій» (дирэктар тав. Сімаковіч), кандзіперскі камбінат «Спартак» (дирэктар тав. Кірзнер), упалілі за парушэнне ліміта каля 40 тысяч рублёў штрафў.

Больш таго, на гэтых прадпрыемствах не захоўваюцца элементарныя правіла догляду за электраабсталяваннем: матэрыялы захламлены, брудныя, некаторыя часткі іх пераважана дэталі.

Чым тлумачыцца падобнае, з дапамогай сказаць, гаспадарыце? Яно тлумачыцца тым, што да гэтага часу большасць нашых прадпрыемстваў ліміты расходвання электраэнергіі ўстаўляюцца з рэальна пэўнай колькасцю кілават-гадзін на пэўную суму капітальных прадукцыі, а не па фактычнай патрабаванні электрычнай вытворчасці адзінкі вырату. Такая сістэма абавязвае супраўдальных вынікова ў пераходзіць электраэнергію. Адно — няма барацьбы за вылучэнне і захаванне норм расходу электраэнергіі на адзінку вырату.

На тым-жа самым «Спартак», на фабрыцы «Везувій» і іншых прадпрыемствах Гомеля, Мінска, Віцебска часта матэрыялы, трансмісіі круціцца ўхластоў, без усялякай напругі. У часе аб'яднання пераважана не выключэння ў паках святла. Нярэдка матэрыялы ўстаўляюцца большай магутнасцю, чым гэта патрабуецца тэхналогія вытворчасці. Усё гэта прыводзіць да злышняга вынікова расходвання электраэнергіі, а значыць і пераважана расходвання паліва, да зніжання абсталявання, да ўзаражання сабекошту прадукцыі.

Максімальна эканоміць паліва і электраэнергію, палепшыць работу электрастанцый — такая неадкладная задача не толькі кіраўнікоў электрастанцый, прадпрыемстваў, але і партыйных і савецкіх арганізацый.

Трэба, каб партыйныя арганізацыі больш дзейна выкарыстоўвалі свае статусныя правы — права кантролю дзейнасці адміністрацыі. Старацца знайсці, кантраліраваць не толькі выкарыстанне колькасці паліва і электраэнергіі, які характэрныя для прадпрыемстваў, але і тэхнічныя фактары, якія расходваюцца паліва, электраэнергія. Нама разліка багата, а на ма вольныя рэсурсы. Але гэта ні ў якім разе не дае права каму-б там ні былі займацца ініцыятыўна. Наадварот, сацыялістычная патраба перш за ўсё беражлівых адносін да сродкаў, якія створаны самадальнай працай савецкага народа. Усёды і на ўсім берачы народную капейку, кожны кілаграм паліва, кожны кіловат электраэнергіі — толькі так павінны ступаць рачунельны гаспадар, якому партыя, народ даслаў кіраўніцтва гаспадаркай.

Берачы электраэнергію, эканоміць паліва — сваяцкі абавязак усіх гаспадарчых і партыйных арганізацый прадпрыемстваў, абавязак кожнага кіраўніка, кожнага грамадзяніна.

УКАЗ

ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОУНАГА СОВЕТА БЕЛАРУСКОЙ ССР
Аб узнагароджанні калгасніка Смагляна Нікалая Андрэевіча Пачотнай граматай Вярхоўнага Савета Беларускай ССР

За высокую прадукцыйнасць працы і перавыкананне норм выпрацоўкі на асушцы балот, узнагародзіць калгасніка калгаса «Новы свет», Акіябрскага раёна, Палескай абласці, тав. Смагляна Нікалая Андрэевіча Пачотнай граматай Вярхоўнага Савета БССР, з выдаткай грашовай прэміі — 1000 рублёў.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР Н. НАТАЛЕВІЧ.
 Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР Л. ПАПКОУ.

15 чэрвеня 1940 г.
 г. Мінск.

129 кубаметраў замест 8

Многія калгаснікі калгасаў Акіябрскага раёна, Палескай абласці, даюць высокую прадукцыйнасць працы на работах на асушцы балот.

Калгаснік Смаглюк Нікалай Андрэевіч з калгаса «Новы свет», сістэматычна з дня на дзень перавыконвае нормы выпрацоўкі, пачынаючы з 9 чэрвеня яго выпра-

цоўка ў сярэднім у дзень складае 106 кубаметраў.

13 чэрвеня замест нормы 8 кубаметраў тав. Смаглюк выканаў 129 кубаметраў за рабочы дзень.

Яго вопыт работы шырока перадаем усім калгасам раёна.

БУМАЖНОУ,
 сакратар Акіябрскага РК КП(б)Б.

Калгаснікі Жлобінскага раёна выканалі сваё абавязальства па асушцы балот

Рэалізуючы рашэнні СНБ БССР і ЦК КП(б)Б аб меліярацыйным будаўніцтве, калгаснікі Жлобінскага раёна на аснове разгарнуўшага сацыялістычнага спаборніцтва 12 чэрвеня выканалі дзяржаўны план асушцы балот. Асушана 1.790 гектараў замест 500 гектараў у устаноўленым плане.

Работы на асушцы, раскарчоўны і асабліва асушчаныя зямельныя ўчасткі, вельмі важнае значэнне для сельскай гаспадаркі. Калгаснікі Жлобінскага РК КП(б)Б, дзейчыні, старшыня выканана райсовета дэпутатаў працоўных.

Работы на асушцы, раскарчоўны і асабліва асушчаныя зямельныя ўчасткі, вельмі важнае значэнне для сельскай гаспадаркі. Калгаснікі Жлобінскага РК КП(б)Б, дзейчыні, старшыня выканана райсовета дэпутатаў працоўных.

Засеяна 83.720 тысяч гектараў яравых

МАСКВА, 14 чэрвеня. (ТАСС). На 10 чэрвеня калгасы і саўгасы краіны засеялі 83.720 тысяч гектараў яравых — 99,6 проц. плана. Пасевыя работы ў асноўным завершаны. Прадэляюцца яшчэ ў разліе раёнаў насідага табака, бульбы, сябра гародніны, канопі, махоркі.

Наўсёмісна палі накрыліся густымі ўсходамі яравых. Надвор'е ў першы дзень чэрвеня было спырачым для рас-

ту пасаваў. У большасці раёнаў выпалі добрыя дажджы.

Становіцца пасаваў яравых пераважна добрае і толькі ў асобных раёнах — сярэдняе. У прыморскіх раёнах Украіны і на Каўказе яравыя пшаніца ўжо закаласіла. У цэнтральных раёнах, у Сібіры, Паўночным Казахстане яравое збожжа кустыцца.

СВЯТА КУЛЬТУРЫ БЕЛАРУСКАГА НАРОДА

На значным канцэрце дэкады беларускага мастацтва прысутнічалі таварышы І. В. Сталін, В. М. Малаган, Н. Е. Варашылаў, Л. М. Кагановіч, М. І. Калінін, А. А. Андрэў, А. І. Мінаін, А. А. Жданав, Л. П. Барыя, Г. М. Маленкоў, Г. М. Дзімітраў, М. Ф. Шкіратаў, Н. А. Булганав, П. К. Панамаранка, А. С. Шчэрбакоў.

Дэкада беларускага мастацтва, прайшоўшая з вельмі вялікім поспехам, закончылася 15 чэрвеня заключным канцэртам у Вялікім тэатры ССР. Сярод прысутнічальных на канцэрце знаходзіліся народныя камісары, дэпутаты Вярхоўнага Савета СССР, Вярхоўнага Савета РСФСР, Вярхоўнага Савета БССР, відныя артысты, музыканты, кампазітары, мастакі, мастацтвазнаўцы, пісьменнікі, журналісты. Прысутнічалі чыны дыпламатычнага корпуса і карэспандэнтства замежных прэсы.

Канцэрт, праграма якога была выключна разнастайнай, выліўся ў сапраўды свята культуры беларускага народа. Ён даў магчымасць грамадскімі стаілі яшчэ раз адчуць асалоду ад выдатнага мастацтва, крыніцай якога з'яўляецца народная творчасць.

Першымі выступілі вядомы хор і сімфанічны аркестр Беларускай Дзяржаўнай філармоніі пад кіраўніцтвам дырэктара І. А. Мусіна. Ускладала праграма «Пама аб Сталіне», музыка якой напісала кампазітарам Шчэрбакоў, а тэкст — пэтам Русакоў. Затым была выканана песня тако-ж кампазітара «Прывітанне Маскве» на словы пэты Броўкі.

Вялікае майстэрства прадэманстравала лаўрат усеагульнага агляду выканаўцаў на народных інструментах пэтыялет А. Астрэменшкі. Выконвалі «Беларускую раландыю» Іванова, ён паказаў сябе тонкім і таленавітым музыкантам. Папулярна выступілі калгасны хор Рычынскага раёна пад кіраўніцтвам калгасніцы Т. Б. Лялінай, выканаўшы беларускія народныя песні і танцавальныя калектывы Хойніцкага раёна.

Жывыя і цікавыя выліўся старыя беларускія вясельныя абрады ў выкананні ансамбля песні і пляскай Беларускай Дзяржаўнай філармоніі і аркестра Перша Беларускага дзяржаўнага драматычнага тэатра (лібрэта і музыка асуджанага артыста БССР І. І. Любана, пастаўка рэжысера П. С. Златогорава). Стрына Беларускага народнага інструментальнага аркестра Беларускай філармоніі пад кіраўніцтвам дырэктара К. А. Сімаканова ўсё прыгожасць беларускіх народных пе-

ПАВЕДАМЛЕННЕ ТАСС

АБ ЛІКВІДАЦЫ СОВЕЦКА-ЛІТОЎСКАГА КАНФЛІКТА

14 чэрвеня Старшыня Саўнаркома СССР тав. Малаган ураў ад імені ўрада паставіла прадстаўленне знаходзіцца ў Маскве літоўскаму міністру замежных спраў п. Урбінскаму для перадачы ўраду Літвы:

«У рэзультата адбыўшага ў апошні час у Маскве абмену думкамі паміж Старшынёй Саўнаркома СССР В. М. Малаганам і старшынёй савета міністраў Літвы п. Меркісам, а таксама літоўскім міністрам замежных спраў п. Урбінскаму Савецкі ўрад лічыць устаноўленым наступныя факты.

1. На працягу апошніх месяцаў у Літве меў месца рал выпадкаў скарчвання літоўскімі ўладамі савецкіх ваеннаслужачых у савецкіх вайсковых часцей, размешчаных на тэрыторыі Літвы, а таксама ўстаўленым наступныя факты.

2. На працягу апошніх месяцаў у Літве меў месца рал выпадкаў скарчвання літоўскімі ўладамі савецкіх ваеннаслужачых у савецкіх вайсковых часцей, размешчаных на тэрыторыі Літвы, а таксама ўстаўленым наступныя факты.

3. На працягу апошніх месяцаў у Літве меў месца рал выпадкаў скарчвання літоўскімі ўладамі савецкіх ваеннаслужачых у савецкіх вайсковых часцей, размешчаных на тэрыторыі Літвы, а таксама ўстаўленым наступныя факты.

трох дзяржаў. Савецкі ўрад лічыць устаноўленым, што гэты ваенны саюз накіраваны супроць Савецкага Саюза. У сувязі з ураджайным Літвы ў гэты ваенны саюз ўмацаваў сувязь генеральных штабаў Літвы, Латвіі і Эстоніі, ажыццяўляючы тэжына ад СССР. Вядома таксама, што з летага 1940 года створан друкарскі орган гэтай ваеннай антанты «Рэў'ю Балтык», выдаваны на англійскай, французскай і нямецкай мовах.

Усе гэтыя факты гавораць аб тым, што літоўскі ўрад груба парушыў Савецка-літоўскі дагавор аб узаемадапамозе, які забараняе аб'яднаць старым «заключэнне ягін-небудзь» саюз або ўзалежыць у кааляцыі, накіраваных супроць адной з дагаварныхчых старон» (артыкула VI дагавора).

Усе гэтыя парушэнні Савецка-літоўскага дагавора і варожыя дзеянні літоўскага ўрада ў адносінах СССР меі месца, не гледзячы на выключна прыязную і выразна прадлітоўскую палітыку СССР у адносінах Літвы, якой Савецкі Саюз, як вядома, па ўласнай ініцыятыве перадаў горад Вільню і Віленскую абласць.

Савецкі ўрад лічыць, што падобнае становішча далей прадаўжацца не можа.

Савецкі ўрад лічыць абсалютна неадкладным і неадкладным:

1. Каб неадкладна былі адданы сулу міністр унутраных спраў п. Скучас і начальнік дэпартамента паліцэйскай паліцыі п. Поведайтэ, як прымяніць вышэйшай прадэкавіцыйны дзеянні супроць савецкага гарнізона ў Літве.

2. Каб неадкладна быў сфарміраваны ў Літве такі ўрад, які быў бы згоден і галоўна забяспечыць часовае правядзенне ў ім Савецка-літоўскага дагавора аб узаемадапамозе і рашучае абудаванне вораг-таў дагавора.

3. Каб неадкладна быў забяспечан свабодны пропуск на тэрыторыю Літвы савецкіх вайсковых часцей для размяшчэння іх у важнейшых цэнтрах Літвы ў колькасці, дастатковай для таго, каб забяспечыць магчымасць ажыццяўлення Савецка-літоўскага дагавора аб узаемадапамозе і папярэдзіць правакацыйныя дзеянні, накіраваныя супроць савецкага гарнізона ў Літве.

Савецкі ўрад лічыць выкананне гэтых патрабаванняў той элементарнай умовай, без якой немагчыма дабіцца таго, каб Савецка-літоўскі дагавор аб узаемадапамозе выконваўся часна і добраахвотна.

Савецкі ўрад чакае алкаву літоўскага ўрада па 10 гадзін раніцы 15 чэрвеня. Непасугленне алкаву літоўскага ўрада ў гэтым тэрміну будзе разглядацца як алкаўленне ад выканання ўказаных вышэй патрабаванняў Савецкага Саюза.

15 чэрвеня ў 9 гадзін раніцы п. Урбінскаму перадаў тав. Малаган ад імені Савецкага ўрада на ўмовы, выслуны-толькі Латвіі і Эстоніі, у ваенны саюз

Мы бязмежна шчаслівы

У Маскве закінваецца дэкада мастацтва беларускага народа. Вельмі пёла і ветліва сустралі нас прапуючыя сталіцы Савецкага Саюза. Мы аружаны ўвагай і гаспадарствам. Нам былі створаны спрыяльны ўмовы для паказу нашых спектакляў на сцэне Вялікага тэатра ССР, што сядзілішча поспеху паставоў. Гарачы прыём грамадскіх чырвоных сталіцы, дружэскае крытычнае агляда нашых работ, таварыскія рады майстраў мастацтва Вялікага тэатра ССР, кампазітараў і музыкантаў указалі нам верны шлях для далейшага творчага росту і ўдасканалення ў сваёй творчасці.

Мы бязмежна шчаслівы і патхнімы наведаннем нашых спектакляў правядоўчы народ, вялікім друмам работнікаў мастацтва таварышамі Сталіным і яго славутымі саратнікамі В. М. Малаганам, Б. Е. Варашылавым, А. А. Жданавым. Навястанне кіраўнікам партыі і ўрада нашых спектакляў у Вялікім тэатры ССР вылікада яшчэ большы творчы энтузіязм сярод усіх узельнікаў дэкады.

У часе свайго прабывання ў Маскве мы азнаёміліся з пэўнай сталіцай Савецкага Саюза, з Усеагульнай сесіакападарчай выстаўкай. Сустрачы і гутаркі са знатнымі людзьмі нашай краіны, з майстрамі мастацтваў Масквы творча ўзабагацілі нас.

Дэкада беларускага мастацтва яшчэ больш умацавала дружбу рускага і беларускага народаў, яна з'явілася творчай справядзачай нашай работы і несумняйна дапаможа росту ўсяго беларускага мастацтва.

Мы яшчэ з большай энергіяй і пастойнасцю будзем працаваць над аўтадольным і ўдасканаленнем свайго сцэнічнага і вальнага майстэрства.

Няхай жыве любімы правядчы народ! — вялікі Сталін!

Народная артыстка БССР
 Л. АЛЕКСАНДРАУСКАЯ,
 заслужаная артыстка БССР: Р. МЛОДЗІН,
 С. ДРУКЕР, А. НИКАЛЕВА, П. ЗАСЭШІН, В. ЛАПІН, І. БАЛОШІН,
 М. ДЗЯНІСАУ, А. АРСЕНКА, І. МУРАМЦАУ;
 артысты Г. ЦПАВА, Р. КРЫСЦІ,
 В. МАЛЬКОВА, Н. ЛАЗАРАУ, Л. ЦИТОРАУ, С. ДРЭЧЫН, І. КУРЫЛАУ,
 В. КАЛІНОЎСКОІ;
 галоўны дырэктар Вялікага тэатра оперы і балета БССР Н. ГРУБІН.
 Дырэктар Вялікага тэатра оперы і балета БССР О. ГАНТМАН.

Адстаўка літоўскага ўрада

КАУНАС, 15 чэрвеня. (ТАСС). Як паведамае Літоўскае тэлеграфнае агенства, урад Меркіса падаў адстаўку. Фарміраванне новага ўрада даручана бліжучу манулючому літоўскай арміі генералу Рамшэўскаму.

Прыбыццё часцей Чырвонай Арміі ў Літву

МІНСК, 15 чэрвеня. (ТАСС). Сёння ў 17 гадзін савецкія танкавыя часці і мотавых перафармі літоўскую граніцу і к вечару ўступілі ў гг. Вільню, Каунас, Келайні. Прасоўванне савецкіх войск аб'яднацца плавмерна і без якіх-небудзь інцыдэнтаў.

У Наркмаце Замежных спраў

ЗАКЛЮЧЭННЕ КАНВЕНЦЫІ ПАМІЖ САЗАМ СОВЕЦКІХ СОЦЫЯЛІСТЫЧНЫХ РЭСПУБЛІК І ГЕРМАНІЯІ АБ ПАРАДУ УРЭГУЛІРАВАННЯ ПАГРАНІЧНЫХ КАНФЛІКТАУ І ІНЦЫДЭНТАУ

10 чэрвеня 1940 года ў Маскве была падпісана Канвенцыя паміж СССР і Германіяй аб парадку ўрэгуліравання канфліктаў і інцыдэнтаў на дзяржаўнай граніцы, устаноўленай Савецка-германскім дагаворам аб дружбе і прыячці ад 28 верасня 1939 года.

Перагаворы працякалі ў прыязнай атмасферы і былі паспяхова завершаны на працягу аднаго месяца.

Канвенцыя падпісана на ўпаўнаважана ўрада Саюза ССР А. М. Александрэвіч; ад імені Германскага ўрада п. Райнгольд фон Зауцен.

УКАЗ

ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОУНАГА СОВЕТА БССР
Аб узнагароджанні ўдзельнікаў меліярацыйнага будаўніцтва Васілевіцкага раёна Палескай абласці

1. Узнагародзіць калгаснікаў, спецыялістаў сельскай гаспадаркі, перагійных і савецкіх работнікаў Васілевіцкага раёна, асабліва адзначыўшыхся на работах на асушцы балот:

ПАЧОТНАЯ ГРАМАТА ВЯРХОУНАГА СОВЕТА БССР

1. Алісейна Івана Міхайлавіча — калгасніка калгаса «Чырвоны зяна», выканаўшага за 19 дзён работы 995 кубаметраў зямляных работ.

2. Абрамовіча Паўла Кузьміча — сакратара Васілевіцкага райкома КП(б)Б.

3. Белогіна Міну Іванавіча — калгасніка калгаса імені Сталіна, выканаўшага заданне па меліярацыйных работах на 430 проц.

4. Залескага Антона Іванавіча — старшага меліярагара Васілевіцкага райземадзела.

5. Захарына Нікіфара Савіча — калгасніка калгаса імені Сталіна, за 19 дзён работы на асушцы балот выканаўшага нормы выпрацоўкі на 523 процанты.

6. Муденца Пракофія Іванавіча — трактарыста Васілевіцкай МТС, выканаўшага штодзённа на трактары нормы па ўзрванню болае на 215—225 процантаў.

7. Муцішова Міхаіла Міхайлавіча — старшыню выканаўшага камітэта Васілевіц-

кага раёнага Савета дэпутатаў працоўных.

ГРАМАТАІ ВЯРХОУНАГА СОВЕТА БССР

1. Белогіна Міну Іванавіча — калгасніка калгаса імені Сталіна, выканаўшага за 19 дзён работы 610 кубаметраў зямляных работ, пры норме 152 кубаметры.

2. Броля Міхаіла Герасімавіча — брыгадзіра калгаса «Залата Дуброва», забяспечыўшага выкананне плана па асушцы балот на брыгадзе на 440 процантаў.

3. Сопота Нікалай Паўлавіча — калгасніка калгаса імені Сталіна, выканаўшага за 19 дзён работы 610 кубаметраў зямляных работ, пры норме 152 кубаметры.

4. Шапчына Сяргея Іванавіча — сакратара Васілевіцкага райкома ЛКСМВ.

5. Шаўчына Івана Федаравіча — старшыню калгаса «КІМ», забяспечыўшага на калгасу выкананне плана па асушцы балот на 325 проц.

6. Зеніна Іосіфа Іосіфавіча — старшыню выканаўшага камітэта Дуброўскага сельсавета дэпутатаў працоўных, забяспечыўшага асушку балот калгасамі сельсавета 225 гектараў, з іх асвоена і засеяна ў гэтым годзе 110 гектараў.

II. Выдаць узнагароджаным грашавую прэмію па 1000 рублёў кожнаму.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР Н. НАТАЛЕВІЧ.
 Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР Л. ПАПКОУ.

15 чэрвеня 1940 г. Мінск.

АБ АБЯВЯЗКОВЫХ ПАСТАЎКАХ ГАРОДНІНЫ ДЗЯРЖАВЕ КАЛГАСАМІ ВІЦЕБСКАЙ, ГОМЕЛЬСКАЙ, МАГІЛЕўСКАЙ, МІНСКАЙ І ПАЛЕСКАЙ ОБЛАСЦЕЙ БССР

Пастанова Савета Народных Камісараў БССР і Цэнтральнага Камітэта КП(б) Беларусі

СЁННЯ КАРЭЛА-ФІНСКІ НАРОД ВЫБІРАЕ СВАІХ ДЭПУТАТАў У ВЯРХОўНЫЯ СОВЕТЫ СССР і КАРЭЛА-ФІНСКАЯ ССР

САЮЗНАЯ КАРЭЛА-ФІНСКАЯ СОВЕЦКАЯ СОЦЫЯЛІСЦЫЧНАЯ РЭСПУБЛІКА

Г. КУПРЫЯНАў

Санатар ЦК КП(б) Карэла-Фінскай ССР

дзед маладзніка. Недаткова барацьба за стварэнне моцнай кармовай базы.

Перадвыя калгасы і станаўляюць сельскай гаспадаркі з'яўляюцца ўдзельнікамі ўсеагульнай сельскагаспадарчай выстаўкі ў Маскве. У 1939 годзе на выстаўцы прымаца ўдзел 46 калгасаў, 6 саўгасаў і 55 перадавых сельскай гаспадаркі. Лепшыя з іх адзначаны высокімі ўзнагародамі. У гэтым годзе Саўнарком Карэла-Фінскай ССР праставіў Гаўлоўму Камітэту Выстаўкі на запраўджанне 611 кандыдатаў, у тым ліку Тунгускі раён у першым.

Белізарныя поспехі дасягнуты ў культурным развіцці карэла-фінскага народа. Царым трымаў карэла-фінскі народ у цэнтры і ўсё тэрмінаў яго культурнае развіццё. У 1913 годзе ў Олоні было ўсёго 44 проц. пісьменнікаў, а сёра карэлаў, фіннаў і венскаў — толькі 13 проц. Зараз у рэспубліцы 562 школы, у якіх навушча 75.900 дзяцей, вышэйшыя навучныя ўстановы, тэхнікумы.

У Карэлі — 4 тэатры і філармонія. Вялікая ўвага ўдзяляецца развіццю ўсёх відаў народнай творчасці, самадзейнага мастацтва.

Гаспадарчыя поспехі і росквіт культуры з'явіліся ў выніку развіцця вялікай арганізаванай і масава-палітычнай работы, якая праводзілася карэла-фінскай партыйнай арганізацыяй. Большавікі Карэлі пад кіраўніцтвам Цэнтральнага Камітэта ВП(б) і таварыша Сталіна разграмілі асіяныя гнёды трацкісцка-бухарыцкай буржуазна-нацыяналістычнай зраджылі і ворагаў народа, якія рабілі ўсё, каб затрымаць гаспадарчае і культурнае развіццё рэспублікі.

Пасля XVIII з'езда ВП(б) увага партыйнай арганізацыі перш за ўсё была звернута на выхаванне, вылучэнне і расцяжку партыйных, савецкіх і гаспадарчых кадраў. На кіруючую партыю і гаспадарчую работу вылучана звыш 1500 маладых ратучых работнікаў. 31 проц. вылучэнцаў — карэлы, фінны і венскі.

Новыя кадры кіраўнікоў, адолаваючы тэорыяй марксізма-ленінізма, адолеў чотка паставіў работу дзяржаўнага апарата, калгасаў. Вялікую дапамогу аказалі гэтым таварышам партыйныя арганізацыі. Асабліва гэта відна на прыкладзе лесеазгатаўчых прадпрыемстваў. Партарганізацыі адолеў ўлічэнне шырока масаў дэсаўраў і сацыялістычнае спароніцтва і станаўляючы вынік пераважных людзей, сталі на чале мас і вялі за сабой масы. Партарганізацыі падтрымалі ініцыятыўна станаўляючы пераважных людзей прадпрыемстваў Карэлі ў арганізацыі сацыялістычнага спароніцтва двух буйнейшых лясных раёнаў ССР — Карэлі і Архангельскай абласці. Гэтае спароніцтва атрыла сур'язную ролю ў забеспячэнні паліовага выканання плана лесеазгатавак 1939 года.

У лясках Карэлі парадзіўся выдатнейшы рух пераважных станаўляючы за высокую прадукцыйнасць працы. Малады лясаруб Вазрыцкага лесеазгатавага тав. Гатчыў пераважным на брыгадны метад работы, дасягнуў пераважнасці ўстаноўленых норм выпрацоўкі ў 3—4 разы. У пакарунак XVIII з'езду ВП(б) тав. Гатчыў за 40 год выпрацоўкаў 500 дзесятковых норм. Рух за высокую прадукцыйнасць працы шырока распаўсюдзіўся ва ўсіх лесеазгатавак рэспублікі.

Перадвыя людзі рэспублікі, вырасцілі на практычнай рабоце, дэкаўзным сваю аданасць справе Леніна — Сталіна, імкнучы арганізаваныя заманавы свае сувязі з блізкай і роднай для іх камуністычнай партыяй.

За апошнія два годны прынята кандыдатаў у члены ВП(б) 3.504 чалавекі і ў члены ВП(б) — 1.698 чалавек. Сярод прынятых кандыдатамі ў члены ВП(б) карэлы, фінны і венскі складаюць 24,3 проц.

У вынікова складаных умовах прышлося працаваць Карэла-Фінскай партыйнай арганізацыі ў перыяд ваіны з безафінамі.

Партыйныя арганізацыі, камуністы, усе працоўныя працавалі чотка, арганізавана, з поўным усведамленнем свайго грамадзянскага і партыйнага абавязка перад радзімай.

Тысячы дабравольцаў — камуністаў, комсамольцаў і беспартыйных пайшлі на фронт. Усе яны з чэсцю апраўдалі дасягце партыі. За праўленымі мужнасцю, геройства і адвага лясныя з лясных, тт. Пягоў, Барданаў, Грыгор'еў, Гушчыні, Разуміаў і іншыя, ўзнагароджаны ордэнамі і медаламі Савецкага Саюза.

Тысячы звычайных сапраўдных патрыятаў сваёй рэзукцы, занялі на фабрыках, заводах, лесеазгатавак і ў калгасах месца мужоў, бацькоў, сыноў і братаў, пайшоўшы дабравольцаў у армію. Жыццёныя-дружынніцы адалі ўсё свой вольны час на дотла за зборамі і раненымі братамі, абсудоваўце культурна-бытавыя патрэбы Чырвонай Арміі.

Па мірнаму дагавору СССР з Фінляндіяй ад 12 сакавіка 1940 года за Савецкага Саюза адыхла частка тэрыторыі Фінляндіі. Гэтая тэрыторыя ўключана ў састаў новастворанай Карэла-Фінскай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі. Гаспадарчае асабняе новых раёнаў з'яўляюцца адна з важнейшых задач партыйных і непартыйных большавікоў Карэла-Фінскай ССР. Тут сконцэнтравана значная колькасць дробных, буйных і сярэдніх прадпрыемстваў.

У мэтах узмацнення зацкаўленасці калгасаў у далейшым разшырэнні грамадскіх пасеваў гародніны, падняцці ўраджайнасці, ліквідацыі нераўнаважных міжрэённых перавозак, а таксама забеспячэння гарадоў гароднінай і гароднінаперапрацоўчых прадпрыемстваў неабходнай сыравінай у адпаведнасці з рашэннем СНК СССР і ЦК ВП(б) ад 9 мая 1940 года «Аб абавязковых пастаўках гародніны дзяржаве калгасамі» — Совет Народных Камісараў БССР і ЦК ВП(б) Беларусі пастанавілі:

1. Атрымаць існуючы парадок загатоўку па кантракцыйных і гаспадарчых дагаворах наступных гароднінных культур: капуста, бурокоў сталовых, морквы, шыбулі рэпчатай, агуркоў і памідораў.

2. Усталяваць, што, пачынаючы з ураджаю 1940 года, калгасы Віцебскай, Гомельскай, Магілеўскай, Мінскай і Палескай абласцей прынятаўча да абавязковых паставак гароднінных культур:

капусты, бурокоў сталовых, морквы, шыбулі рэпчатай, агуркоў, памідораў з кожнага гектара пахаті, заманаванай за калгасамі, вылічанай у адпаведнасці з артыкулам 2 паставы СНК СССР і ЦК ВП(б) ад 11 красавіка 1940 года «Аб абавязковых пастаўках зярна і рыса дзяржаве калгасамі і аднаасобнымі гаспадаркамі», з выключэннем з гэтай пахаті плошчы, занятай пад сартавымі насаджэннямі гароднінных культур.

3. Усталяваць наступныя парабныя пагектарныя дадзеныя нормы паставак дзяржаве капуста, бурокоў сталовых, морквы, шыбулі рэпчатай, агуркоў і памідораў, згодна дадатка.

Павышэнне і паніжэнне парабных нормаў згодна гародніны для асобных калгасаў, а таксама аслабленне поўнасцю асабных калгасаў ад паставак гародніны рабіць выключэннем кантракцыйных раённых Саветаў дэпутатаў працоўных з зацкаўленымі ўстаўнаважэннямі Наркмаста загатоўку ССР на абласцях у тым, аднак, каб поўнасцю былі забяспечаны ўстаноўлены ў першым для раёна нормы абавязковых паставак гародніны.

4. Поўнасцю аслабіць ад абавязковых паставак гародніны дзяржаве Асвейскі, Раёонскі, Ушацкі, Журавіцкі, Свяцілавіцкі,

і прывадскія загатоўчыя пунеты сілізі і сродкамі саміх калгасаў. У тым выпадку, калі адлегласць ад калгаса да загатоўчага пункта перавышае 10 кіламетраў, загатоўчель алачавае калгасу кошт дастаўкі гародніны за ўсё адлегласць звыш 10 кіламетраў па стаўках, устаноўленых Наркмастам загатоўку ССР.

8. З'явамае калгасамі ў лік абавязковых паставак гародніны павінна адпавядаць канцэпцыям, устаноўленым Наркмастам загатоўку ССР.

9. Калгасы, якія спраўна адолеў гародніну, у адпаведнасці з устаноўленымі для іх памесячнымі тэрмінамі зладчы гаспадарку, побач з выкананнем абавязавальстваў па пастаўцы дзяржаве, маюць права злішкі гародніны прадаваць на рынку.

Калгасы, якія праўляюць няспраўнасьць у выкананні абавязавальстваў пастаўкі гародніны па месцах, пазбавляюцца ў наступныя месяцы права прадаваць іх на старану да выканання поўнасцю сваіх абавязавальстваў па пастаўцы гародніны дзяржаве.

Даводзіць калгасам вывацаь калгаснікам гародніну па працэнтах у парадку аванса ў межах 10 процэнтаў ад фактычнай месячнай зладчы гародніны дзяржаве па данай культуры.

10. Выкананне устаноўленых данай паставой абавязавальстваў па зладчы гародніны дзяржаве з'яўляецца перадачарговым абавязкам кожнага калгаса і павінна правадзіцца па устаноўленым для калгаса тэрмінах, прычым наўжывацца пераважанне абавязавальстваў будзе карыцца закам.

11. Безумоўна забараняцца мастовым органам узды і загатоўчым органам накармаць на калгасы абавязавальства па зладчы гародніны, перавышэнцыя пагектарныя нормы абавязковых паставак.

Усе злішкі гародніны пасля выканання абавязавальстваў па зладчы гародніны дзяржаве астаюцца ў поўным распараджэнні калгасаў.

Санатар Цэнтральнага Камітэта КП(б) Беларусі

Культура	Капуста	Агуркоў	Бурокоў сталовых	Морквы	Шыбулі рэпчатай	Памідораў
Ліпень	3	30	—	—	—	—
Жнівень	5	60	—	5	—	40
Верасень	12	10	30	30	75	50
Баўстрычак	60	—	65	65	25	10
Лістапад	20	—	—	—	—	—

Тэрмін поўнага скадання паставак

1-х і 1-х 1-х і 1-х

Старшыня Савета Народных Камісараў БССР
К. КІСЯЛЕў.

П. ПАНАМАРЭНКА.

ПАГЕКТАРНЫЯ РАЁННЫЯ НОРМЫ ПАСТАВАК ГАРОДНІНЫ ДЗЯРЖАВЕ КАЛГАСАМІ БССР

(у кгт. з гектара пахаті)

Назва абласцей і раёнаў	Назва абласцей і раёнаў					
	Капуста	Агуркоў	Бурокоў	Морквы	Шыбулі рэпчатай	Памідораў
Віцебская абласць						
Віцебскі	27	6	8	9	1,4	3,0
Аршанскі	21	4	3	4	0,3	1,7
Позьні	13	3	2	2	0,3	2,0
Багушэўскі	8	2	1	1	—	0,7
Дзельскі	8	2	1	2	—	0,3
Дубровенскі	6	1	1	1	—	0,3
Сенненскі	6	1	1	1	—	0,2
Сіроцінскі	6	1	1	1	—	0,2
Талачынскі	6	1	1	1	—	0,2
Чашніцкі	6	1	1	1	—	0,2
Бешанковіцкі	4	1	1	1	—	0,3
Ветрыцкі	4	1	1	1	—	0,3
Гарадоцкі	4	1	1	1	—	0,2
Дрысяновскі	4	1	1	1	—	0,2
Левіяска-Ліскаўскі	4	1	1	1	—	0,2
Мехаўскі	2	—	—	—	—	0,2
Страўскі	2	—	—	—	—	0,2
Асвейскі	—	—	—	—	—	—
Расонскі	—	—	—	—	—	—
Ушацкі	—	—	—	—	—	—
УСЯГО	18,0	1,8	1,6	1,8	0,6	0,6
Гомельская абласць						
Гомельскі	45	12	10	10	7,5	4,0
Жлобінскі	20	8	5	5	1,4	3,2
Рагачоўскі	20	6	4	4	1,0	2,5
Добрушскі	15	5	3	3	1,3	2,5
Рэчыцкі	15	5	3	3	0,9	2,0
Перахоўскі	15	4	2	2	0,6	3,5
Уваравіцкі	10	3	2	2	0,8	2,0
Бухацка-Лыскаўскі	8	3	2	2	0,6	2,0
Ветэўскі	8	2	1	1	—	1,5
Страшыцкі	8	2	1	2	—	1,0
Чачэрскі	6	1	1	1	—	0,7
Доеўскі	5	1	1	1	—	1,0
Барысавскі	3	1	1	1	—	1,0
Журавіцкі	—	—	—	—	—	—
Свяцілавіцкі	—	—	—	—	—	—
УСЯГО	13,3	3,9	2,8	2,8	1,5	2,1
Магілеўская абласць						
Вабруйска-Магілеўскі	23	7	5	8	1,7	1,8
Магілеўскі	20	8	5	8	1,3	3,8
Быхаўскі	13	2	1	2	0,3	0,7
Асіповіцкі	10	2	2	2	0,2	1,0
Крычаўскі	10	2	1	1	—	0,5
Шклоўскі	10	4	2	2	0,2	0,8
Горакі	8	2	1	1	0,06	0,7
Кіраўскі	8	2	1	1	—	0,3
Чаускі	6	1	1	1	—	0,5
Касцюковіцкі	4	1	1	1	—	0,3
Клічаўскі	7	1	1	1	—	0,2
Клімавіцкі	3	1	1	1	—	0,5
Менска-Ляскаўскі	3	1	1	1	—	0,2
УСЯГО	8,3	1,9	1,5	2	0,5	1,1
Палеская абласць						
Мазырска-Парыцкі	18	5	4	8	1,2	2,0
Хойніцкі	12	3	1	2	0,5	1,2
Турэўскі	10	2	1	2	—	1,1
Калінкавіцкі	10	3	3	3	0,3	2,0
Васілевіцкі	7	1	1	2	—	1,5
Даманавіцкі	7	1	1	1	—	0,6
Петрыкаўскі	7	1	1	1	—	1,0
Брагінскі	6	2	—	—	—	1,0
Акіябскі	5	1	1	1	—	0,5
Гуцкі	4	1	1	0,5	—	0,5
Ельскі	4	1	1	1	—	0,5
Катэвіцкі	3	1	2	1	—	0,6
Жыткавіцкі	—	—	—	—	—	—
Камарыцкі	—	—	—	—	—	—
Дзельніцкі	—	—	—	—	—	—
Нараўлянскі	—	—	—	—	—	—
УСЯГО	8,3	1,9	1,5	2	0,5	1,1
Усяго па ўсёй абласці БССР	10,0	2,8	2,1	2,5	0,9	1,1

Створым добрыя калгасныя вадаёмы

МАГІЛЕў. (Нар. «Звязь»). Пастанова СНК СССР і ЦК ВП(б) аб праўдзэнні ўсеагульнай сельскагаспадарчай выстаўкі на 1941 год калгаснае сялянства Магілеўскай абласці сустрэла лічба буйным разгортваннем сацыялістычнага спароніцтва на ўсёх сельскагаспадарчых работах. Асабліва ўмоцнена ідзе будаўніцтва калгасных сажалак і вадаёмаў.

Чэрвеньскі райком КП(б) і райвыканком распарадзілі рад мэралпрэметстваў на арганізацыі вадаёмаў і сажалак у калгасах раёна. У Чарыкаве намечана ачышчэння існуючае возера і паблывіць яго. Тут будзе створана рыбаводчая гаспадарка калгаса імяні Маладзтва. Калгас імяні Варашылава, Горкаўскага сельсавета, ачышч і паблывіць сажалку. Пабудавана сажалка і аб'ядноўна сажалка ў калгасе імяні Калініна. У калгасе «Права», Козарскага сельсавета, пабудавана плаціна. Абрамантавы сажалкі ў калгасе «Дру-

гая піліголка», Рэчыцкага сельсавета, і «Юны пахар», Шароўскага сельсавета. У Вярэніцкім раёне таксама шырока разгарнуўся рух за ачышчэнне і аб'ядноўненне старых вадаёмаў і сажалак. Меньш свай вадаём — такую задачу паставіў перад сабой кожны калгас.

У такіх сельсаветах, як Белічанскі, Каменгорскі, калгаснікі сваімі ўласнымі сіламі і сродкамі будуюць новыя і рамантуюць старыя сажалкі і вадаёмы. Калгасы імяні Калініна, Белічанскага сельсавета, і «Уход», Сельскага сельсавета, праводзяць рамонт калядзешаў і плацін.

Калгасы Ліпніцкага і Машчынскага сельсаветаў прыступілі да арганізацыі ферм водналавачай іштуны. У сажалкі і вадаёмы, якія пабудаваны калгаснікамі, пущаны малыя заркальнага карпа. Калгаснікі мяркуюць арганізаваць буйную рыбаводчую гаспадарку.

Калгаснікі сельскагаспадарчых «Атлас шкюднікам», Парышкаўскага сельсавета, Горнакараўскага раёна, таксама ўзяліся за будаўніцтва сажалак на плошчы ў 20.000 кв. метраў. Усе калгаснікі вышлі на работу. Прыступілі да будаўніцтва новых і аднаўлення старых сажалак і вадаёмаў калгаснікі Крычаўскага раёна. У калгасе «Шлях сацыялізма», Бельскага сельсавета, «Пролетарскі пахар», Каманскага сельсавета, «Пігарт», Ваеўскага сельсавета, «Колас», Міхееўскага сельсавета, і іншых разгарнуліся ўжо масавыя работы.

У Малаціцкім і Міхееўскіх сельсаветах усе калгасы вышлі на будаўніцтва вадаёмаў. Будаўніцтва сажалак і вадаёмаў на многа ўзніме даходы калгасам, павысіць вагу прадацы і павялічыць зацкаўленасць кожнага калгасніка ў развіцці новых галін грамадскай гаспадаркі.

Л. ВАЛОДЗІН.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЕ СІСТЭМАТЫЧНА ПАЛЯПШАЦЬ САСТАЎ ПАРТЫЙНЫХ РАДОЎ

Гаворачы аб далейшым умацаванні партыйных радоў, таварыш Сталін на XVIII з'ездзе ВКП(б) паставіў задачу: «Сістэматычна паліпаць састаў партый, паліпаючы ўзровень свядомасці членаў партыі і прымаючы ў рады партыі ў парадку індывідуальнага адбору толькі прыватных і аданых справе камуністаў таварышоў».

Чыгуначны райком КП(б)У горада Гомеля з моманту яго стварэння (красавік 1940 года) імяцца па-большэйму ажыццявіць гэтыя ўказаны таварыша Сталіна, адбіраючы ў партыю толькі дастойных, перадавых людзей.

З часу пасля арганізацыі райкома ў партыю прынята нямала перадавых людзей раёна. Серэд прынятых кандыдатаў у члены ВКП(б) — лепшы стэханавец паравоза-вагоннарамоннага завода тав. Шыміцкі, галоўны механік гэтага-ж завода тав. Сталароў, майстар прэзапаўчэцкага цэха «Гомсельмаш» тав. Гарэлік і інш.

Усё-ж рост партыйных радоў па нашаму раёну, трэба прызнаць, праходзіць неадназначна. Як недастаткова шчырна рэзультатаў да людзей выдучых прафесій. Серэд прынятых у кандыдаты партыі за красавік гэтага года 65 проц. складалі служачыя. Гэты тым больш недапушчальна, што ў раёне ёсць такія буйнейшыя прадпрыемствы, як паравоза-вагоннарамонны завод, «Гомсельмаш», шклозавод імя Сталіна, электрагэзіпны завод, торфазавод «Большавік», буйнейшы чыгуначны вузел.

На «Гомсельмаш» працуюць тысячы індустрыяльных рабочых. Між тым, 60 проц. прынятых партарганізацыяй гэтага прадпрыемства ў рады ВКП(б) складаюць служачыя. Яшчэ вышэйшы працэнт служачых серэд прынятых у партыю па шклозаводзе імя Сталіна, на торфазаводзе «Большавік» і іншых прадпрыемствах.

Чым можна аб'ясніць такое становішча? Перш за ўсё тым, што некаторыя партыйныя партарганізацыі і іх кіраўнікі ў сапраўды прыёму ў партыю пусцілі на самапак, не задумваючы над ясным саставом прымаемых, не рэгулююць рост партыі. Урошчана разумеючы змяні, якія ўнесены XVIII з'ездам ВКП(б) у парадок прыёму ў партыю, яны недастаткова працуюць з беспартыйнымі актывам, з людзьмі выдучых прафесій, не выцвяляюць і таму не ведаюць перадавых людзей вытворчасці.

У многіх партарганізацыях паспелі ўжо вышэйшыя ўказаныя Сталіна (1939 г.) пленыма ЦК КП(б)У, у якіх ратунца асуджана працяка агульнага падыходу да прыёму ў партыю.

Вылучаючы састаў прымаемых партыйных партарганізацыяў і рады ВКП(б),

Чыгуначны райком прыняў рад неабходных мер для паліпаўнення якасця росту партыйных радоў. Двойчы мы абіралі сапраўды партыйных партарганізацыяў на гэтую пачынаючы. У маі апо абмяркоўвалася на пленуме РК КП(б)У. Разнакі крытыцы былі падвергнуты недахопы ў рабоце партыі партыйна таварыша на партыйных столах, прыведзеных выніках работы XVIII з'езда КП(б)У.

Пасля ўсіх гэтых мерапрыемстваў партыйны партарганізацыя значна паліпаўнілі кіраўніцтва прыёмам у партыю. Аднак, тут-жа вынастаецца другая крайнасць. Кіраўнікі асобных партыйных партарганізацыяў пачалі штучна затрымліваць рост партыйных радоў. РК КП(б)У абраў з гэтага сігналу адпаведныя вывады і ўказаў партыйным партарганізацыям на іх памылкі.

Неадной часткай работы па паліпаўненню якасця састава партыйна кіраўніцтва вынастаецца кандыдатаў ВКП(б). Абавязак кожнай партыйнай партарганізацыі тав паставіць выхаванне малых камуністаў, каб кожны новы кандыдат або член партыі адразу адчуў усю адказнасць парадку ад беспартыйнасці да большасці партыйнасці, усвядзілі сваю адказнасць перад агульнай масай за справу партыі.

На жаль, многія кіраўнікі партыйных партарганізацыяў абавязваюць аб гэтым, забываюць аб неабходнасці старанна выцвяляць кандыдату партыі ў духу бальшавіцкай дысцыпліны, арганізацыі, ідэйнай загартаванасці. Толькі гэтым можна аб'ясніць той факт, што па нашаму раёну больш паспелых кандыдатаў — 392 з 600 — мае партарганізацыя стэх.

У асобных выпадках кіраўнікі партыйных партарганізацыяў самі тармазяць уступленне кандыдатаў у члены ВКП(б). Так, у партарганізацыі шклозавода імя Сталіна ёсць кандыдат партыі з 1932 года тав. Шыміцкі. Ён — перадавы кваліфікаваны рабочы, майстар-шкловаальнік другой рукі, стэханавец, член шклова, агітатар. Тав. Шыміцкі служыў у партыйных частях НКВД, вярз вучыцца ў вытворчым тэхнікуме. І вось ужо год, як ён падаў заяву аб прыёме ў члены партыі. Партыйнае бюро не рэагавала на гэту заяву па чыста фармальным прычынах. Ано ўсё чыста даведкі з месца работы тав. Шыміцкі з 1932 года.

Вылучаючы састаў прымаемых партыйных партарганізацыяў і рады ВКП(б),

Е. І. БАРЫКІН, сакратар Чыгуначнага райкома ВКП(б)У г. Гомеля.

„ХТО СМЯЕЦА АПОШНІМ“

Спектакль Першага Беларускага драматычнага тэатра

Усё, што адбываецца ў камедыі К. Крапівы «Хто смяецца апошнім», паказана ў адлюстраванні і майстэрствам, з паражэнчымі эфектамі над ворагам і яго падкопамі, абрадаўнай уменшай над слабасцю і недахопамі чэсных людзей. Кожны з беларускіх актывістаў, якія вельмі добра разумеюць гэтую п'есу, уносіць у спектакль вялікае багацце фарбаў — то асабліва народнай інтанацыі, то характэрнае жэста.

Асноўная дзеючая спружына п'есы — страх вучонага Тулія перад паліцыянтамі. Яму баяцца няма чаго, ён бездакорны і чысты чалавек, але ён вельмі маладзенькі і паліцыянт. Хтосьці абнавіў яго на вуліцы і... агняўсё. Прайшоў некалькі крокаў і яшчэ раз агняўсё. Раней чым схавалася ў пад'ездзе аднаго з дамоў, невядомы чалавек — страшна падумаць — сыхаў яго:

— Ваша прывітанне па Паліцыянт?

Тулія ўсклаваўся. Ён з жахам прытымае, што ў годзе грамадзянскай вайны, калі ён служыў у варахоўскай гімназіі, у тым-жа годзе знаходзіўся дзённічнік паліцыянт Паліцыянт, у якім некаторыя знаходзілі здымкі на яго і падабенства. Таварыш сыхаў над ларэнай асабліва Тулія. Але авантурыст і вораг Гарахавічкі — узяўшы кантроль над партыйнай партарганізацыяй, які прабураў на пост дырэктара навукова-даследчага інстытута, — тэрырызуе біяграфію і прымушае «паліцыянт Паліцыянт» пад страхам «выкрыцця» пісаць за яго навуковую работу.

Гарахавічкі рэагавалі апарат інстытута, яму ледзь не ўцяпае пагубіць таленавітага професара Чорнава. Крыкучыся прыналеж і заступніцы професара, ён за спіной у яго зганяе яго працу, ачарны яго палітычную рупуннасць, закрываючы перад ім доступ да аўдыторыі, дабіваючы выключэння яго любімай дачкі з вышэйшай навуковай установы.

Камедыя напісана вельмі жыва і сядка. Аўтар з вялікай пераважнасцю паказвае, што вораг здольны муніць наша жыццё толькі пры той умове, калі ён адчувае ў нашым-жа асяродкі вынаходзіцца зыходзіцца — трус, паліцыянт, ісівы балбатуны і паліцыянт, людзі бязвольнай, агульнай душы. Але варта калектыву аб'яднаць, як прываляваецца ўсе варахоўскія планы. Як-бы хітра сплеченыя яны ні былі, яны сарва-жа развалюцца, палюба картачыму доміку. Нават Тулія пры падтрыманні калектыва набывае смеласць, і замест навуковай працы, замест сур'езнага даследавання па палеанталогіі падоўвае авантурысту едкую пароду. Гарахавічкі чытае гэты брэд на навуковым сходзе. Ён чытае «свае» навуковую працу, ніколі не падазраючы — па невядуць сваёму, — якія эфекты заключаны ў гэтых навука-падобных фразях і ў звычайнай свайго востачы, накумуўнай яны, як аставак нейкай гіганцкай ідэаграфічнай страўніцы.

Выдатнае задуманае камедыя атрымаўся ўдалае развіццё ў экспанзіі і ў пайхалічым мапаванні асноўных вузлаў у першым акце. На жаль, у другім акце

аўтар з уружэнню сапраўднай сатыры рапам саскальнуў да лёгкаважлага вядзіння. Тут ёсць нават грозная супруга, застаўная мужа свайго з каханай у службовым пакоі. Затое в канцы другога акта і ў апошнім, трэцім, талент і густ аўтара зноў дастойна выпрамяляюцца, камедыя зноў гучыць моцна і востра.

Пастапоўка п'есы ажыццяўлена рэжысёрам МХАТ І. Раўсінскім. Ражысёр — заслужаны актывіст БССР І. Раўсінскі, мастак — В. Шкляў.

Вялікі поспех камедыі ў роўнай меры вынастаецца і якасцю п'есы — яе вольна і вострай сутнасцю, і ўдалай пастапоўкай, і добрым афармленнем, і выдатнай іграй актывістаў.

Пяцкая роль Гарахавічкі патрабуе ад выканаўца напружанай творчай энергіі, строгата захавання пачуцця меры, каб вобраз заставаўся жыццёвым і яркім. Брутыя і раптоўныя павароты ў дзеяннях Гарахавічкі, яго пастаянныя пераходы ад крывадушнага сплечування да адкрытага шантажа, ад сляпога і самаўпэўненасці да змянінай зваротлівасці і трусасці — усё гэта вымушае актывіста да пастаяннага самакантролю. Тут неабходна дакладнасць у кожнай фразе і ў кожным жэсце, каб зрабіць вобраз перакананым да канца і ўсерагніт ад сцены. Актывіст А. Раўсінскі выдатна спраўдзіўся з гэтай цяжкай задачай.

Глядач уносіць са спектакля пачуццё ўдзячнага задавальнення і ад выдатнай ігры актывістаў С. Бірыла, В. Платонава, І. Шкіно, В. Пола. Кожны з іх зьявіўся са сваёй роляю і стварыў вясёлы спектакль таленавіта і непрымуова.

Але асаблівай увагі і высокай пахвалы заслугоўвае народны актывіст БССР Г. Глебаў, які выканаве роль Тулія. Перад намі — перамацаваны мастак, прыналеж і тонкі майстар, які прымуша наоўта запомніць не толькі ўсё створаны ім вобраз, але нават асобныя моманты ігры. Вялікімі, ахвотнымі вачэйнымі страхам, Тулія раптам пераважваецца ў разумнага і смелага барацьбіта, наостага смяротны Увар ворагу. У паказе Глебава гэта складана і глыбока пражываны характар. Актывіст знайшоў для яго выражэння вельмі мноства метых рысаў. Сяля, напрыклад, не захавана адной разгінанай Тулія з уласнай бязлітасцю. Авантурыст-дырэктар, перад ім усё яшчэ дрыжыць Тулія, наважываецца на яго спіной, выхадзіць. Тулія, адліва сціхнуўшы, махае яму руку ўсё. Ён апыне поўны рабскага страху. Але вое на вачах у нас адбываецца складаны ўнутраны працэс. Рапучы штуршок — і трус набывае смеласць, раптамска. Тулія павярнуў на ўласныя сілы і ў сілу калектыва. І адразу мяняецца жэст, — у махалачу на развітанне руда няма больш і пены прымуовай наважывасці, укаваны палец сам сабой выпянуўся і пагража ненавіснаму праціўніку.

«Хто смяецца апошнім» — спектакль высокай якасці, які апыч раз паказваў, якіх значных поспехаў дабіліся тэатральныя дзеячы Беларуды.

А. ЗРІК.

(«Правда» за 14 чэрвеня).

У АСНОУНЫМ ЧЫСТА...

Маленькі фельетон

Па сляце кабінета пачаліся жылупраўлення Варшаўскага раёна г. Мінска тав. Лапцічэвіча Вісела варты. На ёй былі дзякавае ролу абавязачні: торцыя спецыялі паказвалі брудныя творыя работа, чыроўныя-чыстыя.

Работа кілепа. Бессперальна здынуў тэлефон. Аляя за аўтам прышкоўдзі інфармаваць аб хазе ачыстка ўпраўляючыха дамамі.

Некаторым упраўляючым тав. Лапцічэвіч упушчалыя газары:

— Ніжэй агаворкі яе будучы прыняты пад увагу. Я ўпрабаву ідэальнай чыстай. Чыста, ідэальнай! Мала ачышчыць паглытаўшай, пачынаючы яны, трэба паставіць дзверы жоўтым тэсцісам, уварыць каменце, што валазца тут з часоў камяноўнага века.

Ін палітоўдзі да партыі і любоўна гучыць па чыроўным спецыялі—абавязачні чыстых дзвероў. Яго таварышкі задавалі: работа спорылася. Нам раён будзе ўзгорым на чыстае, — рэдаваўся ён.

Дружная работа ўпраўляючых дамамі, дзвероўкаў, чоткае кіраўніцтва райжылупраўлення далі свае рэзультаты: раён ачышчыўся ад бруду.

Заў. чыхары. бачачы такую выліную работу па наважывенню парадку, сталі больш акуртаты, стараліся не забурдываць дзверы, утрымліваць у чыстае прыбыралы. Хатнія гаспадыні ўдзілі за рабўку кудом і пасадку кветка. Пачалася саборніцтва па ўтрыманне хвароў у чыстае.

Адночы тав. Лапцічэвіч склікаў нараду домаўпраўляючых, на якой выступіў з прамовай:

— Таварышы! Дзверы мы ачынілі ад бруду. Рэзультаты ў наўнасці. Але мы на гэтым супакоўчы не можам. У нас яшчэ многа кану, налоўненых брудам, ям, ухабаў, савананых тратураў, аставак парканаў, — усё гэта не надае прыгожасці нашоўму раёну. Трэба павесці рашучую барацьбу з такімі з'явамі. Кожны ўпраўляючы павінен настойліва патрабаваць ад аддзела ўпарадкавання горадасна наважывана дакладнага парадку. Пылацца, што фармальна, гэта не наша справа. Мы — аддзел райвета. Неабходна таксама прычыньць каменатыву дамоў, устаноў, прадпрыемстваў, утрымліваць дзверы, тратуры ў поўным парадку.

— Прывітанне! — падвердзіў ўпраўляючы дамамі.

Упраўляючы пачаў дэвінчаць. Яны сталі выспрашваць, дзе што трэба паправаць. Ачытаў апраўданае шатрабаваўны да

аддзела ўпарадкавання горадасна. Спачоўнае, бязмяежнае жыццё гэтага аддзела было наўраўнае. Ён вымушан быў узаіцца за справу.

Тав. Лапцічэвіч вельмі любіць сваю работу. У яго раёне: культурыны від самой устаноў, правільнае размяшчэнне пакоў, акронны, але чыстыя кэбінэты начальніка.

Але больш нічога.

— Нас цікавіць пытанне аб санітарным, стэратычным ачыстка раёна, — ачышчэння яго да тав. Лапцічэвіча.

— У нас чыста. У ачышчэнні толькі дзверы замінае атрымацца.

— Мы павіны паліпаўдзі ў таварышчэўскім лапцічэўскім раёне, — ачышчэння яго да тав. Лапцічэвіча.

— Як вы рэагавалі на пільнае заслужынае дзвероў науку аб ачышчэнні стэратычным горада?

— Ніжэй пільна ў нас няма. У райжылупраўленне яно не паступіла.

Ін зрабў рух, бльшым зб'раўся навесті даведкі ў рэгістратары.

— Мы гаворым аб пісьме, надрываным у газэце «Звязда».

— Я не чытаў гэтага пісьма...

Мы запыралі тав. Лапцічэвіча зрыбні з чыста неўважліва прагуча па дзверы і вуліцы Варшаўскага раёна.

Пайшоў. На дэвінчэўскім вучыш, казачынага ўніверсітэта было вельмі брудна. Тав. Лапцічэвіч ступаў расчэпчы:

— За гэта мы не адказваем, вліва дзвероў універсітэта.

Калі мы ілім па Нова-Мяснінскій вуліцы, налі спадарожнік кожную мінуту напамінаў:

— Аспарожка, ама. Аспарожка, тужа. І дагавоў:

— За гэта адказвае аддзел ўпарадкавання.

Дзвероў дзвероў тэпаліта ў гэты ў Варшаўскаўскім раёне дзвероў не ўсё добра ў санітарных адноснах, але нечэпчы райжылупраўлення Лапцічэўска ўпору паўтэрае:

— У нашым раёне чыста.

Яго наўраўнае дырэктар санітарнага прэста тав. Марголіт:

— Трэба сфармулаваць правільна: у асноўным чыста.

Калі мы вярнуліся з прагулкі, таварыш Лапцічэвіч доўга чыстаў, стэраты таварыш з балічак...

А. М. КУРЫЛЕНА, загадчык Сацінінскага райАНА, ордэнаносца.

НОВАПРЫНЯТЫЯ ў ПАРТЫЮ

Партыйная арганізацыя зааказвае фабрыкі імя Кірава (г. Барысаў) за 5 месцаў 1940 г. прыняла ў члены ВКП(б) 15 і ў кандыдаты 16 таварышоў. У рады партыі прыняты найбольш перадавыя людзі вытворчасці.

Новапрынятыя партарганізацыя стварыла ўсе ўмовы для іх росту. І малодзія члены і кандыдаты партыі на справе паказваюць сваю авангардную ролу ў рабочым калектыве завода.

Серэд малодзіх камуністаў — сёстры Феня і Вера Салаўевы. На фабрыцы яны набылі кваліфікацыю машыніста кама-калейнага цэха і вывучылі пераходзіць на абслугоўванне ліній электру. Працуючы без браку, яны штодня норму выпрацоўкі выконваюць на 110—115 проц. Сёстры Салаўевы — не толькі прыкладныя стэханавікі-агаспадарыніцы, яны актывныя

грамадскія працаўнікі. Феня з'яўляецца прафрам імяніна. Яна ўзруна паставіла масава-палітычную і прафасюную работу.

Вялікім аўтарытэтам серэд рабочых варахоўскага цэха карыстаюцца таварышы малодзія члены і кандыдаты ВКП(б) тт. Буславы, Пягель і Дуброўскія. На сваіх станках яны штодня выпускаюць 72 — 78 тыс. каробак, пры норме ў 62 тысячы.

Працуючы гэтых стэханавіц прымаецца кантралярам з адзнакай «добра».

Прыметна палітычна распе кандыдат партыі — майстар змены тав. Шуцкая. Яна ўжо вывучае IX раздзел «Кароткага курсу гісторыі ВКП(б)». Суп'рэна прадуе над павышэннем свайой палітычнай адукацыі наўдуча прыняты ў кандыдаты партыі саўдучына аналітычна лабараторы тав. Шрайтуль. Яна стала лепшым агітатарам на фабрыцы.

З. СЕГАЛЬЧЫН.

У дні дэкады

МАСКВА, 15 чэрвеня. (Спец. нар. БЕЛТА). У памянкані опернай студыі імяні Шаўкага адбыўся вечар сустрэчы аляскай беларускай народнай пены і пьескі Дзяржаўнай філармоніі БССР з калектывам народнага дзяржаўнага хора імяні Пятніцкага. Пеныя і дружкавая сустрэча пераважылася ў сапраўдны творчы саборніцтва выдатных выканаўцаў пены і танцаў.

Вечар пачаўся з прывітаннага выступлення мастацкага кіраўніка хора імяні Пятніцкага — заслужанага актывіста РСФСР В. Г. Захарова. Затым хор выканаў рад лепшых пены і пьесак.

Мастаці кіраўнікі ансамбля беларускай народнай пены і пьескі — заслужаны актывіст БССР тав. Лёбан азнаміў прысутных з творчым ростам ансамбля.

Выключна цёпла былі сустрэты беларускія народныя пены.

А. ЗРІК.

(«Правда» за 14 чэрвеня).

Міжземнаморскі тэатр

З уступленнем Італі ў вайну Міжземнаморскі басейн становіцца адным з важнейшых тэатраў ваенных дзеянняў.

Міжземнае мора зьявляе тры часткі свету — Еўропу, Азію і Афрыку. Яго паўднёвы (афрыканскі) бераг каля эрэан і акрыт; супрацьлеглы (еўрапейскі) бераг — наважывы звышці і ірыюны. Адлегласць Міжземнага мора ад Гібралтара да Суэца каля 3.600 кіламетраў. Найбольш шырыня мора — 1.600 кіламетраў, сярэняя шырыня — каля 600 кіламетраў. Найбольш вузкі прастор (каля 144 кіламетраў) аддзяляе Сіцылію ад узбярэжжа Туніса.

У Міжземным моры з даўніх часоў панавала Вялікабрытанія, якая пачала ўжо з пачатка XVIII стагоддзя — заваяваць плячэвыя пазіцыі ў Міжземнаморскім басейне.

Пасля першай імпэрыялістычнай вайны Англія ўсталявала сваё панаванне ў Іраку і захватіла багацейшыя месцапрадныя нафты ў Масульскім раёне. Па магнутым нафтапартывах масульскага нафта накіроўваецца ў сірыскі порт Трыполі і палестынскі порт Хайфа. Пераданы Англіі пасля сусветнай вайны чыналы Лігі нацыяў на Палестыну і Транс-Іорданію лічы больш умацавалі іе становішча ў Міжземным моры.

Цяпер гэтае мора з'яўляецца важнейшым вузлом камунікацыі ўсіх буйных захадне-еўрапейскіх дзяржаў. Тут праходзіць галоўны шлях Англіі, Францыі, Італіі, Іспаніі, Партугаліі і іншых краін. Важнейшае значэнне для гэтых камунікацый маюць выходы з Міжземнага мора — Гібралтар і Суэцкі канал. Праз Суэцкі канал праходзіць 70 проц. эскорта Італіі, 50 проц. эскорта і 25 проц. імпарта Аўстраліі, 80 проц. эскорта Новай Зеландыі. Існа, што для сувязі Вялікабрытаніі з іе важнейшымі ўладаннямі Суэцкі канал адзігнае пераступенную ролу.

Ано вельмі важнае значэнне Міжземнае мора мае для Італіі, выхад хонь-бы з гэтага факта, што каля 85 проц. усюга італійскага імпарта, у тым ліку важнейшага стэратычнага сыравіна, паступае

марскім шляхам. Большасць грузаў, якія ідуць у Італію і Італія ідуць праз Гібралтар. Італійская прамысловасць у значнай ступені залежыць ад імпарту сыравіны, атрымліваемай праз Гібралтар.

Расстаноўка сіл і размераванне аперных пунктаў ваюючых дзяржаў у Міжземным моры прадстаўляецца ў наступным выглядзе: на ўсходняй частцы Міжземнага мора размешчана англійская ваенна-марская база на востраве Кіпр (аляксандрыя Англія і пачатуку сусветнай вайны). Стэратычнае значэнне вострава вельмі важнае, паколькі ён служыць прадаўжэннем брытанскай стэратычнай лініі Гібралтар — Мальта і аперным пунктам на лініі Палестына — Вінеп, вядучыч важнай для абароны Суэцкага канала. Тэрыторыя вострава Кіпр — 9.282 кв. км. Лік жыхароў — 348 тыс. чал. Галоўны горад Кіпра — Нікозія з насельніцтвам у 24 тыс. чалавек; ваенна-марская база Фамагуста мае каля 10 тыс. жыхароў.

Базы Вялікабрытаніі на ўсходняй частцы Міжземнага мора вельмі умацаваны. Стэратычныя трохвугольнікі Кіпр — Хайфа — Александрыя прадстаўляе сабой зону магчымых ваенна-марскіх умацаванняў, прыкрываючых Палестыну, Сірыю і Вінеп.

У сістэме італійскіх ваенна-паветраных і марскіх баз на ўсходнім участку Міжземнага мора асобнае значэнне маюць Даданезскія астравы. Гэта — група з 12 парануаўча невялікіх астравоў, вельмі умацаваных у асношні час Італіі. Ваенна-марскія і паветраныя базы на самым вялікім з Даданезскіх астравоў — Ролазе прызначаны галоўным чынам для нейтралізацыі брытанскай базы на востраве Кіпр.

Выгодна стэратычныя пазіцыі займае галоўная база італійскага флота Таранто. Базысь Таранто да важнейшых камунікацый саюзнікаў дазваляе італійскаму флоту праводзіць актывныя аператыўныя ўважыванні марскіх шляхах Англіі і Францыі. Не меншую пагрозу для аператыўнага флотаў саюзнікаў у гэтай частцы

тэатра ў Егіпце, вельмі важна. Ілючча вострава — 246 квадратных кіламетраў. Галоўны горад і порт вострава — Ла-Вале-дэ-Тур.

Французскія ваенна-марскія базы ў заходняй частцы Міжземнага мора (Тулон на паўдні Францыі, Оран,

